

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus De Officiis, Electionibus, Dignitatibus, Et
Beneficiis Ecclesiasticis**

Coras, Jean de

Colonia Agrippina, 1596

VD16 C 5049

3 De ætate beneficiariorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63394)

ecclesiasticumq; beneficiū promoueri, ca. literas, eod. tit. in ant. verum etiam ad supremam Papatus † dignitatem, spurius euehi possit. ca. Ofius, 2 56. dist. Idque † Gratianus (qui & ipse ex adulterio natus perhibetur) multis cōfirmat exemplis. d. ca. Ofius. Spurius præterea, qui Monachismū, aut regularem ordinem profitetur, iure sacris 4 initiatur. ca. 1. de fil. presb. ca. 2. 57. dist. Cum † abstergat humanam omnem maculam monachalis vita. §. 1. in prin. de mona. col. 1. Adeo quidem, vt per eam ingritudinis vitium deleri, à Gratiano, ex nouella proditum sit. cap. fi. 19. qu. 3. Quo nomine, Gratianus Monachus, in monachorum causa plerisque suspectus est. Alciat. Parerg. 4. ca. 23. Cum nullum in nouella Iustiniani tale caput legatur. Sed potest vtrunque defendi, Gratiani sententia, ex iam dicta Iustiniani constitutione. 5 d. §. 1. de monach. Denique † cum illegitimè natis Episcopus dispensat. ca. veniens, ca. ex transmissa, de fil. presby. gloss. d. ca. 2. 56. dist. Præterquam in Episcopatu, cap. innotuit, de elect. & ecclesia paterna. ca. dilectus, de fil. presby. Ad quæ ex solius Roman. Pontif. dispensatione, spurius promouetur. gloss. dict. ca. 2. & d. ca. dilectus, Panorm. ca. fin. de fil. presbyt.

CAP. III.

De ætate beneficiandorum.

SUMMARI A.

- 1 *Aetas legitima in beneficiarijs.*
- 2 *Impubes non est canonicus.*
- 3 *Impubes quando capax primæ tonsuræ.*
- 4 *Cathedralis & collegiata Ecclesia.*
- 5 *Canonicus qua ætate suffragium ferat.*

- 6 *Presbyteri etas.*
- 7 *Abbatis, & abbatisse etas.*
- 8 *Prioratus conuentualis qui.*
- 9 *Episcoporum etas.*
- 10 *Inquisitor quadragenarius.*
- 11 *Christiana admonitio.*
- 12 *Hereticorum iudices quales.*

PORRÒ non satis † est, quem ex iustis nuptijs
 editum esse, nisi legitimæ sit ætatis. ca. cum
 in cunctis, de elect. Cle. 1. de ætat. & qualit.
 Neque enim pueri cum iudicio careant, l. cum
 prætor, §. pen. ff. de iud. nec stabilè habeant men-
 tem, l. si. C. de test. mili. vtpotè rationis expertes,
 cap. firmissimè, 15. qu. 1. idonei sunt ab beneficia
 obtinenda, quibus deservire non possunt, cap. su-
 per inordinata, de præb. Indecorum esset quippè
 vt Alex. iij. dicebat, ca. 3. de æta. & qual. eos eccle-
 sijs præficere, qui non nouerunt gubernare seip-
 sos. Quæ ratio, cum in simplicibus quoque bene-
 ficijs militet, canonijs præsertim, (ad quas pro-
 moueri debent, qui ecclesijs consulere possint)
 Card. Alex. ca. de his, 29. dist. aduersus plerosque
 gloss. cap. si eo tempore, de rescript. in 6. dict. cap.
 super inordinata. verius existimo, impuberes †
 canonicatum cæterorumq; beneficiorû simpli-
 cium, nedum curatorum, iure prorsus incapaces
 esse. Canonix enim, & curata beneficia dignita-
 tem redolent: c. statutum, in princ. de rescript. in
 6. d. cap. cum in cunctis, §. inferiora. impuberes
 autem, ad honores admittendos non esse, tametsi
 cogat necessitas, iam diù receptū est. l. 2. §. si. ff. de
 iur. immunita. Nisi tamen ex Papæ dispensatio-
 ne, c. ex eo. de elect. in 6. aut si talia sint beneficia,
 quæ nullam consilij maturitatem exigant. Vt mi-

nora, pro seruitio aliquo temporali ordinata, Panor. d. ca. super inordinata, quæ idcirco laicis, (vt suo loco dictum est) assignari possunt. gloss. cap. cum M. de constit. Nec obstat quod † impubes post septennium primam tonsuram recipiāt, cap. fin. de temp. ord. in 6. & ad minores ordines promoueantur: ca. in singulis, 77. dist. cum enim ordinari omni ex parte non possint, vtpotè prohibiti, ad sacros veluti subdiaconatum, diaconatum & presbyteratum, ca. à multis, vbi Panor. de æta. & qual. promoueri, c. pueri, 1. quæst. 1. Cle. fin. de æta. & qual. hoc necessariò nihil infert, quamquam non me fugit, canonicatum ecclesiæ Collegiatæ, non cathedralis, ex Regul. Cancellariæ 17. pueros, decem annorum capaces esse. Cathedralis autem † ecclesia, & si de iure omnis collegiata sit: ca. nouit, ca. quanto de ijs quæ fi. à præl. vt & regularis: cap. 2. de stat. monach. non tamen omnis collegiata est Cathedralis. Cardin. Cle. 2. col. 3. de æta. & qual. Sed ea dicitur, in qua est collegium canonicorū, arcam, l. 1. ff. quod cuiuscunque vniuers. tractatumque communem, ca. tertio loco de probat. & commune sigillum, ca. significauit, de app. habentium. Feli. cap. accedentes ad prin. de præscrip. gloss. ca. sicut, §. quibus de elect. prag. Puberes verò quęcunque simplicia beneficia, licet rectoriæ sint, statim post 14. annum obtinere iure possunt. c. indecorum, de ætat. & qual.

5 Licet hodie † canonicatum adepti, suffragiū seu vt dicunt vocem, non habeant in capitulo, gloss. Cle. fin. de ætat. & qual. nisi post 17. annum. Curata verò beneficia, ante 25. annum haberi nequeūt. cap. cum in cunctis, §. inferiora, de elect. Cum curam animarum non exercent, nisi presbyter. c. licet canon, de elect. in 6. Et ad presbyteratus
† ordi-

†ordinem, 25. annum duntaxat nactus, promouetur. Clem. fin. de ætat. & qualit. Idque hodie gratiosè indultum est. Nam nouella lege, §. clericos, de sanctiss. episcop. collat. 9. Iustiniani 35. annis minores ad sacerdotium ordinari prohibebantur. Ex Bonifacij verò constitutione, saltem 30. annorum eos esse oportuit. cap. 1. cum sequent. 78. dist. Et olim 40. Theophil. §. proponebant, de iur. natur. Idemque in Archidiaconatu, Decanatu, Præpositura, alijsque inferioribus ministerijs ecclesiasticis traditum est. dict. §. inferiora. Quibus † cum abbacia connumeretur, consequens est in abbate 25. annum sufficere. Panor. dict. cap. cum in cunctis, in princ. Tametsi in abbatissa, quam olim virginem sexagenariam esse oportebat, ca. iuuenulas, 20. quæst. 1. tricesimus annus exigatur. cap. indemnitatibus, de elect. in 6. At hoc ad abbatem nihil infert. Cum enim exemplo turpissimum Pompon. dicat, l. si ita scriptum, ff. de leg. 2. foeminino vocabulo masculos contineri: credendum non est, legem de abbatissa loquentem, ad abbates extendi. Clem. attendentes cum gloss. de statu. monach. In prioratibus † quoque conuentualibus, hoc est, in quibus plures collegialiter intersunt, capit. nobis, cum gloss. de iure patro. quamuis non eligant, Old. consil. 281. quia fortè est prioratus manualis, 25. annus desideratur. Clemen. 1. §. cæterum, de statu monach. Licet in curatis non conuentualibus, vicesimus sufficiat. dict. §. cæterum. Sed & in illis per concordata, 33. completum esse sufficit. Vt per regem Romano pontifici, nominatio fieri possit. §. monasterijs, de reg. ad prælat. not. fact. in concord. At verò in † episcopatu, superioribusque dignitatibus Pontificiæ leges, annum tricesimū exigunt.

d. c. cum in cunctis, & §. i. de nu. Cardin. pragmi.
 Cum & ea ætate Christus baptizatus fuerit, &
 cœperit prædicare, ca. presbyt. 78. dist. cuius le-
 gatione Episcopi funguntur. ca. in nouo. 21. dist.
 10 ca. omnis, 7. qu. i. Sanè in t̄nquisitoribus hæreti-
 cæ prauitatis, quadragesimum desiderant, Clem.
 nolentes, de hæret. Quod mirum plerisque non
 iniuria visum est, cum 30. anni in Episcopo suffi-
 ciant: dict. ca. cum in cunctis. qui tamen & ipse
 inquisitor est. capitu. per hoc. de hæret. in 6. Nec
 aliud posse dici video, quàm quod Panor. d. cap.
 cum in cunctis. censuit, Episcopum solenniter
 eligi, magnaque cum rerum omnium disquisitio-
 ne, apud Roma. pontif. in Cardinalium collegio
 promoueri. Cuius fides, & grauitas sic explora-
 ta, nemini suspecta esse aliqua ex parte debet, l.
 vn. in fin. ff. de offic. præfe. prætor. Inquisitores
 verò quoniam causa non tam exactè cognita, sed
 tumultuariè quodammodo creantur, ætate matu-
 11 riores lex esse voluit, quò t̄ intelligant omnes,
 non temerè, non iracundè, non inexploratè, in-
 simulatos hæresis irrumpendum, sed sapienter,
 12 & cum summa t̄ animi prudentia, tractandum
 esse tale negotium. Clemen. i. de hæret. Quanto
 enim maius est periculum, tanto cautiore &
 prudentiores iudices esse oportet: cap. vbi peri-
 culum, de elect. ne (quod nonnunquam fieri vi-
 dimus) specioso huius criminis prætextu, à sy-
 cophantis, & nequissimis hominibus, pios & in-
 nocentes viros, opprimi contingat: dict. Clem.
 1. vt & alibi admonui. libro quinto, Miscel. capi.
 18. & 19.

CAP.